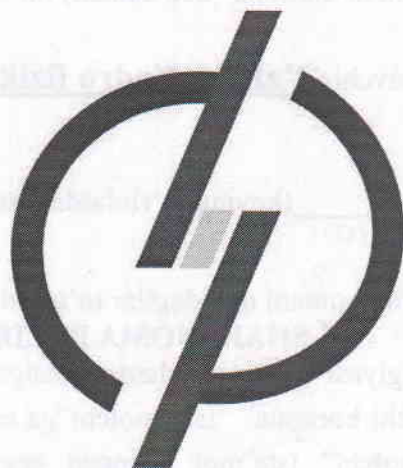

“HUDUDIY ELEKTR TARMOQLARI” AJ

“Toshkent shahar elektr tarmoqlari korxonasi” AJ

Mirzo Ulugbek tuman elektr ta’minoti korxonasi

i D. 53537

57.42210002

ULGURJI ISTE’MOLCHILAR UCHUN ELEKTR TA’MINOTI

SHARTNOMASI

Shartnoma raqami 0035

Iste’molchi nomi O`zRFA Yadro fizika instituti

Iste’molchi uyali telefon raqamlari 71 289-36-38, 71 289-31-09,
99 789-56-30

Iste’molchi ma’sul xodimi D.A. Xaytmurzaev

Brigada raqami 06
Kitob raqami 06

hududiy elektr tarmoqlari korxonalari tomonidan bepul o'rnatiladi, plombalanadi va ro'yxatdan o'tkaziladi.

Tadbirkorlik subyektlaridagi elektr energiyasini hisobga olish elektron asboblari sotib olish, o'rnatish, ro'yxatga olish, davriy davlat qiyoslovidan o'tkazish va plombalash, shuningdek, mavjud (jumladan, induksion) hisobga olish asboblari ilk marotaba (birinchi marotaba) hududiy elektr tarmoqlari korxonasi mablag'lari hisobidan almashtiriladi.

Hisobga olish iste'molchining aybi bilan buzilgan taqdirda (tok va kuchlanishni o'lchash transformatorlarining ishdan chiqishi, shuningdek, ikkilamchi kommutasiya, hisobga olish asboblarning shikastlanishi va ularning yo'qolishi) hisobga olish nazorat qilish asboblari va ularga tegishli asbob-uskunalarini almashtirish, ta'mirlash, davlat qiyoslovidan o'tkazish va o'rnatish iste'molchi tomonidan ular qiymati va ko'rsatilgan xizmatlar uchun haq to'langan holda, hududiy elektr tarmoqlari korxonasi tomonidan amalga oshiriladi.

III. HISOB-KITOB QILISH TARTIBI

3.1. Elektr energiyasi uchun hisob-kitoblar bir stavkali, tabaqalashtirilgan yoki aholiga tenglashtirilgan tariflar asosida amalga oshiriladi.

3.2. Ulangan quvvati 750 kVA va undan ortiq bo'lgan "Iste'molchi" (byudjet tashkilotlari, suv ta'minoti tashkilotlari, fermer xo'jaliklari va suv iste'molchilari uyushmalarining nasos stansiyalari, shuningdek Davlat byudjetidan moliyalashtiriladigan nasos stansiyalari bundan mustasno) elektr energiyasi uchun hisob-kitoblarni tabaqalashtirilgan tarif bo'yicha amalga oshiradi.

Iste'mol qilingan energiya uchun tabaqalashtirilgan tarif bo'yicha hisob-kitoblar:

yarim tig'iz davr – sutkaning yorug' vaqtida (soat 9⁰⁰ dan 17⁰⁰ gacha) – belgilangan tarif bo'yicha,

tig'iz davr – eng katta yuklamali soatlarda (yagona elektr energetika tizimining eng katta yuklamali soatlari: ertalabki eng katta miqdor soat 6⁰⁰ dan 9⁰⁰ gacha, kechki eng katta miqdor soat 17⁰⁰ dan 22⁰⁰ gacha) belgilangan tarifga nisbatan 1,5 baravar miqdorda o'suvchi koeffitsiyentni qo'llash orqali;

tungi davr – sutkaning qorong'i vaqtida (eng kam yuklamali soatlarida: 22⁰⁰ dan 24⁰⁰ gacha va 00⁰⁰ dan 6⁰⁰ gacha) – belgilangan tarifga nisbatan 1,5 baravar kamayuvchi koeffitsiyentni qo'llash orqali amalga oshiriladi.

Belgilangan tarif II-tarif guruhi bir stavkali iste'molchilarga qo'llaniladigan tarifga to'g'ri keladi.

Tabaqalashtirilgan tarif qo'llanilmaydigan iste'molchiga nisbatan energiya uchun hisob-kitoblarda bir stavkali tarif qo'llaniladi.

Reaktiv energiya kompensatsiyasi uchun chegirmalar (ustamalar) reaktiv energiyani hisobga olish priborlarining ko'rsatkichlari asosida aniqlanadi hamda tegishli ravishda iste'mol qilingan (hosil qilgan) reaktiv energiyaning 1 kVar.soat uchun to'lov tarzida undiriladi.

Reaktiv energiyaning shartnomaviy miqdori reaktiv energiyaning iqtisodiy qiymatidan kelib chiqqan holda aniqlanadi.

Reaktiv energiyaning har bir hisobot davri uchun iqtisodiy qiymati, shartnomada ko'rsatilgan va o'rnatilgan tartibda aniqlanadigan quvvat koeffitsiyentining optimal miqdori hisobga olinib, ushbu davr uchun aktiv energiyaning shartnomadagi miqdoridan kelib chiqqan holda aniqlanadi.

Ulangan quvvatidan qat'iy nazar, kripto-aktiv va mayning sohasida faoliyatni amalga oshiruvchi iste'molchilar (turli kriptoalyutalarda yangi birliklar va komissiya yig'implari formatida mukofot olish imkonini beradigan taqsimlash platformasini ta'minlash va yangi bloklar yaratish

bo'yicha faoliyat) foydalangan elektr energiyasi uchun to'lovlarni tegishli tarif guruhiga asosan belgilangan tarifga nisbatan 3 barobar o'suvchi koeffitsiyentga muvofiq to'laydi.

3.3. Bir necha tarif guruhlariga mansub iste'molchi bilan hisob-kitoblar, har bir tarif guruhiga alohida o'rnatilgan hisobga olish priborlari ko'rsatkichlari bo'yicha amalga oshiriladi.

3.4. "Ta'minotchi korxonasi" iste'molchi (yoki uning vakili) bilan birgalikda iste'mol qilingan elektr energiyasining amaldagi miqdorini aniqlash uchun ulardagi elektr energiyasini hisobga olish asboblari ko'rsatkichlarini har oyda yozib olishi va zarur bo'lganda elektr energiyasini hisobga olish asboblari ulash sxemasini tekshirib ko'rishi vakolatiga ega.

"Iste'molchi" hisob-kitob davri tugagandan so'ng Elektr ta'minoti korxonasi vakolatli vakili bilan birgalikda (mavjud vaziyatdan kelib chiqqan zarurat bo'lganda holda) yoki uning ishtirokisiz hisobga olish priborlarining ko'rsatkichlarini har oyda yozib oladi va ushbu shartnomaning 5-ilovasiga muvofiq shaklda energiya sarfi bo'yicha hisobot tuzadi va ushbu hisobotni "Ta'minotchi korxonasi"ga belgilangan shakl bo'yicha o'z qo'li bilan, faksimil, elektron yoki pochta aloqasi orqali har oying "05" sanasigacha taqdim etadi. Elektr energiyasi sarfi to'g'risidagi taqdim etilgan hisobot yuridik shaxslar hamda tadbirkorlik faoliyatini amalga oshiruvchi jismoniy shaxslar uchun iste'mol qilingan elektr energiyasining amaldagi hajmini aniqlash uchun asos bo'lib xizmat qiladi.

Bunda, to'lovlarni tabaqalashtirilgan tarifda amalga oshiradigan "Iste'molchi"lar bo'yicha elektr energiya sarfi bo'yicha hisobotda foydalanilgan elektr energiya (aktiv va reaktiv) to'liq hajmidan tashqari tig'iz, yarim tig'iz va tungi paytlarda foydalanilgan elektr energiya hajmlari aloxida ham ko'rsatilishi shart.

Elektr energiyasini hisobga olish va nazorat qilishning avtomatlashtirilgan tizimi (EHNAT) joriy etilgan iste'molchilarda hisobga olish asboblariidagi ko'rsatkichlar avtomatlashtirilgan tizimning texnik parametrlariga muvofiq, biroq bir oyda kamida bir marta yoki iste'molchining buyurtmasi bo'yicha yozib olinadi.

3.5. Elektr energiyasi uchun amaldagi tariflar o'zgargan taqdirda, hududiy elektr tarmoqlari korxonasi ularning kuchga kirishidan kamida 15 kun oldin qarorni ommaviy axborot vositalarida e'lon qiladi.

Bunda elektr energiyasi uchun tariflar o'zgargan sanadan qat'iy nazar, elektr ta'minoti shartnomasi o'z kuchida qoladi va iste'molchi foydalanilgan elektr energiyasi uchun yangi tarif kuchga kirgan kundan boshlab haq to'lashga majburdir.

Tarif o'zgargan taqdirda, iste'molchilar elektr energiyasi (shu jumladan aktiv va reaktiv energiya)ning avans tariqasida to'langan xajmi uchun to'lov kunidan boshlab keyingi bir oydan ortiq bo'lmagan muddatda qo'shimcha to'lov to'lashdan ozod etiladi.

Arifmetik xatoliklar, ko'rsatkichlarda noaniqliklar kuzatilganda, tariflarni noto'g'ri qo'llash tufayli paydo bo'ladigan kam va ortiqcha to'lovlar tegishli tarif bo'yicha kVt*soatlarda qayta hisoblab chiqiladi va "Ta'minotchi korxonasi" tomonidan da'vo muddati doirasida ko'rsatkichlardagi tafovut yoki qo'shimchalar bilan birgalikda hisobga olinadi.

3.6. "Iste'molchi"ga elektr energiyasi yetkazib berish 100 foiz oldindan haq to'lash asosida amalga oshiriladi. Ya'ni, iste'molchi oylik elektr energiya iste'moli bo'yicha hisobotni oying 01 sanasidan 05 sanasigacha elektron yoki yozma shaklda topshiradi, so'ngra oying 10-sanasigacha hisobot oyi va kelgusi oy uchun shartnomada belgilangan 100 foizlik miqdor uchun oldindan haq to'laydi. Oylik iste'mol va oldindan to'lovni to'liq to'lamagan iste'molchilar, oying 11-sanasidan boshlab ogohlantirishsiz elektr manbaidan uziladi.

Bunda, hisob-kitobni 50 foiz oldindan haq to'lash asosida amalga oshirish xohishini bildirgan iste'molchilar hisob-kitob amalga oshiriladigan davrni ko'rsatib hisob-kitob davri boshlanishidan

hududiy elektr tarmoqlari korxonalari tomonidan bepul o'rnatiladi, plombalanadi va ro'yxatdan o'tkaziladi.

Tadbirkorlik subyektlaridagi elektr energiyasini hisobga olish elektron asboblari sotib olish, o'rnatish, ro'yxatga olish, davriy davlat qiyoslovidan o'tkazish va plombalash, shuningdek, mavjud (jumladan, induksion) hisobga olish asboblari ilk marotaba (birinchi marotaba) hududiy elektr tarmoqlari korxonasi mablag'lari hisobidan almashtiriladi.

Hisobga olish iste'molchining aybi bilan buzilgan taqdirda (tok va kuchlanishni o'lchash transformatorlarining ishdan chiqishi, shuningdek, ikkilamchi kommutasiya, hisobga olish asboblarning shikastlanishi va ularning yo'qolishi) hisobga olish nazorat qilish asboblari va ularga tegishli asbob-uskunalarni almashtirish, ta'mirlash, davlat qiyoslovidan o'tkazish va o'rnatish iste'molchi tomonidan ular qiymati va ko'rsatilgan xizmatlar uchun haq to'langan holda, hududiy elektr tarmoqlari korxonasi tomonidan amalga oshiriladi.

III. HISOB-KITOB QILISH TARTIBI

3.1. Elektr energiyasi uchun hisob-kitoblar bir stavkali, tabaqalashtirilgan yoki aholiga tenglashtirilgan tariflar asosida amalga oshiriladi.

3.2. Ulangan quvvati 750 kVA va undan ortiq bo'lgan "Iste'molchi" (byudjet tashkilotlari, suv ta'minoti tashkilotlari, fermer xo'jaliklari va suv iste'molchilari uyushmalarining nasos stansiyalari, shuningdek Davlat byudjetidan moliyalashtiriladigan nasos stansiyalari bundan mustasno) elektr energiyasi uchun hisob-kitoblarni tabaqalashtirilgan tarif bo'yicha amalga oshiradi.

Iste'mol qilingan energiya uchun tabaqalashtirilgan tarif bo'yicha hisob-kitoblar:

yarim tig'iz davr – sutkaning yorug' vaqtida (soat 9^{00} dan 17^{00} gacha) – belgilangan tarif bo'yicha,

tig'iz davr – eng katta yuklamali soatlarda (yagona elektr energetika tizimining eng katta yuklamali soatlari: ertalabki eng katta miqdor soat 6^{00} dan 9^{00} gacha, kechki eng katta miqdor soat 17^{00} dan 22^{00} gacha) belgilangan tarifga nisbatan 1,5 baravar miqdorda o'suvchi koeffitsiyentni qo'llash orqali;

tungi davr – sutkaning qorong'i vaqtida (eng kam yuklamali soatlarida: 22^{00} dan 24^{00} gacha va 00^{00} dan 6^{00} gacha) – belgilangan tarifga nisbatan 1,5 baravar kamayuvchi koeffitsiyentni qo'llash orqali amalga oshiriladi.

Belgilangan tarif II-tarif guruhi bir stavkali iste'molchilarga qo'llaniladigan tarifga to'g'ri keladi.

Tabaqalashtirilgan tarif qo'llanilmaydigan iste'molchiga nisbatan energiya uchun hisob-kitoblarda bir stavkali tarif qo'llaniladi.

Reaktiv energiya kompensatsiyasi uchun chegirmalar (ustamalar) reaktiv energiyani hisobga olish priborlarining ko'rsatkichlari asosida aniqlanadi hamda tegishli ravishda iste'mol qilingan (hosil qilgan) reaktiv energiyaning 1 kVar.soat uchun to'lov tarzida undiriladi.

Reaktiv energiyaning shartnomaviy miqdori reaktiv energiyaning iqtisodiy qiymatidan kelib chiqqan holda aniqlanadi.

Reaktiv energiyaning har bir hisobot davri uchun iqtisodiy qiymati, shartnomada ko'rsatilgan va o'rnatilgan tartibda aniqlanadigan quvvat koeffitsiyentining optimal miqdori hisobga olinib, ushbu davr uchun aktiv energiyaning shartnomadagi miqdoridan kelib chiqqan holda aniqlanadi.

Ulangan quvvatidan qat'iy nazar, kripto-aktiv va mayning sohasida faoliyatni amalga oshiruvchi iste'molchilar (turli kriptovalyutalarda yangi birliklar va komissiya yig'implari formatida mukofot olish imkonini beradigan taqsimlash platformasini ta'minlash va yangi blok yaratish

kamida 5 kun oldin bildirgi tartibida Ta'minotchi korxonaga murojaat qilganlari taqdirda elektr energiyasi iste'molchilarga 50 foiz oldindan haq to'lash asosida yetkazib berilishiga yo'l qo'yiladi. Oldindan haq to'lanmagan hamda 50 foiz oldindan haq to'layotgan iste'molchilar tomonidan oynning oxirigacha yakuniy hisob-kitob amalga oshirilmagan hollarda mazkur iste'molchilarga nisbatan elektr tarmoqlaridan to'liq uzishgacha bo'lgan choralar ko'riladi.

Muntazam ravishda (1oydan ortiq vaqt davomida) to'lovlarni to'lamasdan kelayotgan iste'molchilar hech qanday ogohlantirishsiz tarmoqdan ajratiladi (maxsus tartibda elektr energiya yetqazib beriladigan iste'molchilar bundan mustasno).

3.7. "Ta'minotchi korxonaga" "Iste'molchi"ning energiya sarfi to'g'risidagi hisoboti asosida belgilangan tartibda hisob-kitobni amalga oshiradi va besh kun ichida to'lov amalga oshirish uchun hisob-faktura va to'lov hisob-varag'ini taqdim etadi. To'lov to'g'risida iste'molchini xabardor qilish ogohlantirish hisoblanadi.

"Iste'molchi" turli tarif guruhlariga tegishli bo'lgan bir nechta obyektga ega bo'lsa, har bir tarif guruhi uchun tarif ko'rsatilgan holda umumiy hisob-faktura taqdim etadiladi.

"Ta'minotchi korxonaga" tomonidan maxsus dasturiy mahsulot orqali hisob-faktura va to'lov hisob-varag'ini shakllantiriladi hamda iste'molchi to'g'risidagi ma'lumotlar ko'rsatilgan holda elektron raqamli imzo bilan tasdiqlanib, operator orqali rouming operatoriga yuboriladi. Agar maxsus dasturiy mahsulot orqali yetkazish imkoniyat mavjud bo'lmasa hisob-faktura va to'lov hisob-varag'i yozma shaklda beraladi.

(Asos: O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasining 25.06.2019 yildagi 522-sonli "O'zaro hisob-kitoblar tizimida elektron shakldagi hisobvaraqq-fakturalardan foydalanishni takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori)

3.8. Hisobga olish pribori ushbu shartnomaga 3-ilovaga muvofiq, elektr tarmoqlarining mansublik balansi bo'yicha farqlash dalolatnomasi va tomonlarning ekspluatasiya javobgarligi asosida aniqlanadigan elektr tarmog'ining mansublik balansi chegarasida o'rnatilmaganda, chegaradan hisobga olish pribori o'rnatilgan joygacha bo'lgan uchastkada energiyaning texnologik sarflanish hajmi "Iste'molchi" bilan birgalikda hisoblash yo'li orqali aniqlanadi yoki taraflar kelishuvi asosida ushbu shartnomaga 4-ilovaga muvofiq dalolatnomada ko'rsatiladi va elektr tarmog'ining balans bo'yicha mansubligiga qarab hududiy elektr tarmoqlari korxonasining va iste'molchining hisobiga o'tkaziladi. Xususiy uy-joy mulkdorlari shirkatlari va kommunal-ekspluatasiya tashkilotlarining ko'p qavatli uyning ichki tarmoqdagi yo'qotishlari bundan mustasno.

Bunda, 750 kVA va undan yuqori quvvatga ulangan, tabaqalashtirilgan tarifda to'lovlarni amalga oshiradigan "Iste'molchi" uchun energiyaning texnologik sarflanish hajmi sutkaning tig'iz, yarim tig'iz va tungi paytlari uchun alohida aniqlanib, mutanosib ravishda jami olingan elektr hajmining tegishli paytlariga to'lov haqini yozish uchun qo'shib boriladi. *(6-,7-ilovalarni reaktiv quvvatga ega va texnologik bronli iste'molchilar to'ldiradi).*

3.9. Elektr energiyasi yagona elektr energetika tizimidan tranzit bo'yicha iste'molchining elektr tarmog'i orqali hududiy elektr tarmoqlari korxonasining elektr tarmog'iga uzatilganda, iste'molchi tarmoqlaridagi elektr energiyasi texnologik sarfining bir qismi, iste'molchining elektr tarmog'iga kelib tushgan elektr energiyasining umumiy miqdoriga nisbatan hududiy elektr tarmoqlari korxonasining elektr tarmog'iga iste'molchi tomonidan uzatilgan elektr energiyasi miqdoriga mutanosib ravishda, yagona elektr energetika tizimining elektr tarmoqlaridagi texnologik sarflarga o'tkaziladi.

3.10. Elektr energiyasi sarfi to'g'risidagi hisobot iste'molchi tomonidan taqdim etilmagan taqdirda, hududiy elektr tarmoqlari korxonasi tomonidan elektr energiyasi (shu jumladan aktiv va reaktiv energiya) iste'molning shartnomaviy miqdori bo'yicha yoki o'tgan

hisob-kitob davr uchun elektr energiyasi iste'molining o'rtacha sutkalik amaldagi miqdori to'g'risidagi ma'lumotlar asosida hisob-kitob qilinadi.

Bunda hisobga olish priborlari ko'rsatkichlari nazorat tartibida Ta'minotchi korxonadan tomonidan yozib olingandan keyin amalda iste'mol qilingan elektr energiyasi uchun qayta hisob-kitob qilinadi. Qayta hisob-kitob iste'molchi yoki uning vakili ishtirokida yoxud uning ishtirokisiz belgilangan tartibda amalga oshiriladi.

3.11. Zaruriyat bo'lganda ta'minotchi korxonadan iste'molchilar bilan birgalikda iste'mol qilingan elektr energiyasining amaldagi miqdorini aniqlash uchun ulardagi elektr energiyasini xisobga olish priborlari ko'rsatkichlarini xar oyda yozib olishi va elektr energiyasini xisobga olish priborlarini ulash sxemasini tekshirib ko'rishi kerak. "Iste'molchi" tomonidan elektr energiyasi sarfi to'g'risida "Ta'minotchi korxonadan"ga belgilangan shakl bo'yicha o'z qo'li bilan, faksimil elektron yoki pochta aloqasi orqali taqdim etilgan xisobot yuridik shaxslar xamda tadbirkorlik faoliyatini amalga oshiruvchi jismoniy shaxslar uchun iste'mol qilingan elektr energiyasining amaldagi xajmini aniqlash uchun asos bo'lib xizmat qiladi. Energiya ta'minot korxonasi xodimlari har oyda hisoblagich ulanish sxemalarini tekshirishga majbur emas.

Elektr energiyasini hisobga olish va nazorat qilishning avtomatlashtirilgan tizimi (EHNAT) ning joriy etilishi munosabati bilan iste'molchilarning xisobga olish priborlaridagi ko'rsatkichlar avtomatlashtirilgan tizimning texnik parametrlariga muvofiq, biroq bir oyda kamida bir marta yoki iste'molchining buyurtmasi bo'yicha yozib olinadi.

"Ta'minotchi korxonadan" "Iste'molchi"ning shaxsiy xisob-raqam va xisobga olish priborlarining xolati xaqida batafsil ma'lumotlar doimiy asosda shakllantirilishi va idoralararo elektron xamkorlik qilish tizimiga real vaqt rejimida yuborilishini ta'minlaydi.

3.12. Shartnomada hisob-kitob davri uchun ko'rsatilgan energiya miqdordan 5 foizdan ortiq miqdorda energiya iste'mol qilganda, "Iste'molchi"dan shartnomada ko'rsatilgan miqdordan ortiq iste'mol qilingan elektr energiyasi ja'mi hajmi uchun belgilangan tarifning 1,15 baravari miqdorida to'lov undiriladi.

"Iste'molchi"ning elektr energiyasi haqini to'lash, reaktiv energiya kompensasiyasi uchun tarifga ustamalar, shuningdek, noqonuniy foydalanilgan elektr energiyasi qayta hisob-kitobi va penya bo'yicha qarzi bo'lgan taqdirda, uning avans to'lovi hisobiga o'tkazilgan mablag'lari qarzni qoplashga yo'naltiriladi va avans to'lovi (oldindan haq to'lash) sifatida hisobga olinmaydi.

"Iste'molchi" shartnomada ko'rsatilgan elektr energiyasi xajmini to'liq iste'mol qilmagan taqdirda, avans tariqasida to'langan mablag'lar qaytarib berilmaydi va elektr energiya uchun keyingi hisob-kitoblarda hisobga olinadi.

Hisob-kitob oyidan keyingi kalendar oy tugagach qarzdorlik to'lov muddati o'tgan deb hisoblanadi va to'lov muddati o'tgan har bir kun uchun "Iste'molchi"ga to'lov muddati o'tgan summaning 0,1 foizi miqdorida, elektr energiyasi maxsus tartibda yetkazib beriladigan korxonalar uchun esa 0,2 foiz miqdorida penya hisoblab yoziladi. Bunda penyaning umumiy miqdori, muddati o'tgan to'lovning 50 foizidan oshmasligi lozim.

3.13. "Iste'molchi" va "Ta'minotchi korxonadan" har oyda hisob-kitob davri tamom bo'lgandan keyin besh kun mobaynida o'zaro hisob-kitoblarning taqqoslash dalolatnomasini tuzadi.

3.14. "Iste'molchi"ni quyidagi hollarda elektr tarmoqlaridan uziladi:

hisob-kitoblar o'z vaqtida amalga oshirilmaganligi oqibatida foydalanilgan elektr energiyasi uchun qarzdorlik mavjud bo'lganda;

Ta'minotchi korxonaning qonuniy talabnomalari bajarilmaganda, shu jumladan, uning tegishli vakillariga hisobga olish priborlari ko'rsatkichlarini olishga yo'l qo'yilmaganda;

hisobga olish priborlarini qasddan buzganda, ko'rsatkichlarni o'zgartirish maqsadida ularning ishlashiga tashqaridan aralashish hatti-harakatlar amalga oshirilganda;

elektr energiyasidan noqonuniy foydalanilgani, elektr tarmoqlariga noqonuniy ulanish, talon-taroj qilish yoki Vazirlar Mahkamasining 2018 yil 12 yanvarlagi 22-sonli Elektr energiyasidan foydalanish Qoidalarini buzishning boshqa holatlari aniqlanganda.

yagona elektr energetika tizimida elektr energiya va quvvatda tanqislik vujudga kelganda, avariyalarga yo'l qo'ymaslik va iste'molchilarning tartibsiz uzib qo'yilishining oldini olish maqsadida hududiy elektr tarmoqlari korxonasi o'chirish vaqtini ko'rsatgan holda, iste'molchilardan reklamalar, illyuminasiyalar, bino va inshootlarni yoritgichlarini, elektr isitish va issiq suv bilan ta'minlash qurilmalarini o'chirib qo'yishni talabi bajarilmaganda;

Sud organlarining qonuniy kuchga kirgan qarorlariga asosan.

Iste'molchilar va subiste'molchilar (ijarachilar), tadbirkorlik subyektlari yoxud fuqarolar o'rtasida turli xil nizoli (kelishmovchilik) holatlarda, faqatgina sudning qonuniy kuchga kirgan qarorlarida tarmoqdan ajratish(ulash) belgilangan bo'lsa Ta'minotchi korxonaga elektr tarmoqdan ajratish yoki qayta ulashni amalga oshiradi.

3.15. Hisobga olinmagan energiya uchun amalga oshirilgan qayta hisob-kitob, "Iste'molchi"ni qonun hujjatlarida belgilangan tartibda Elektr energiyasidan foydalanish Qoidalarini buzganlik uchun javobgarlikdan ozod etmaydi.

3.16. Ta'minotchi korxonaga yetkazib berilgan elektr energiya uchun qarzidor bo'lgan Iste'molchiga qarzni besh kun ichida to'lanishi haqida xabardor qilishni ta'minlaydi.

Ta'minotchi korxonaga Iste'molchini xabardor qilingan vaqtdan boshlab besh kun muddat o'tgandan so'ng, Iste'molchini debitor qarzidorlik uchun tarmoqdan uzib qo'yish va ularni qaytadan ulashni qonun hujjatlarida belgilangan tartibda amalga oshiradi.

Qayta ulanishda Iste'molchidan to'lov kuni amalda bo'lgan bazaviy hisoblash miqdorining o'n baravari miqdorida xaq undiriladi. Bunda, elektr energiyasini hisobga olish va nazorat qilishning avtomatlashtirilgan tizimlari (EHNAT)ga ulangan ya'ni, hisobga olish pribori avtomatik tarzda BILING dasturi tomonidan o'chirilgan iste'molchilarni tarmoqlariga qayta ulanishi uchun xaq undirilmaydi.

3.17. "Iste'molchi" elektr tarmoqlarining texnik holatini ta'minlash bo'yicha ekspluatatsiya xarajatlari uchun subiste'molchilar, iste'molchi bilan subiste'molchi o'rtasida tuzilgan aloxida shartnoma bo'yicha elektr energiyasining umumiy xajmidan olinadigan ulushga mutanosib ravishda xaq to'laydi.

Ekspluatatsiya xarajatlarini subiste'molchiga beriladigan elektr energiyasi tarifiga qo'shishga ruxsat etilmaydi.

3.18. "Iste'molchi" tomonidan iste'mol qilingan elektr energiyasi uchun to'lov tariflari quyidagi hollarda aholi uchun belgilangan tariflarga tenglashtiriladi:

O'zbekiston Respublikasining 2012 yil 26 apreldagi "Oilaviy tadbirkorlik to'g'risida" gi O'RQ 327-son Qonunning 28-moddasiga asosan Oilaviy korxonaga turar joydan bir vaqtning o'zida unda istiqomat qilgan holda tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko'rsatish) uchun foydalangan taqdirda elektr energiyasi haqini to'lash aholi uchun belgilangan tariflar bo'yicha va shartlar asosida;

Vazirlar Mahkamasining 2003 yil 10 sentyabrdagi 525-f-sonli Farmoyishiga asosan O'zbekiston Respublikasi hududidagi diniy tashkilotlar 2003 yilning 1 sentyabridan boshlab ularga ko'rsatiladigan kommunal xizmatlar elektr energiyasiga to'lovlarni aholi uchun belgilangan tariflar bo'yicha to'laydilar.

Xususiyy uy-joy mulkdorlari shirkatlari va kommunal-ekspluatatsiya tashkilotlari, elektr energiyasidan aholiga elektr energiyasi yetkazib berish maqsadida foydalanuvchi idoraviy va munisipial uy-joy fondi, yuridik shaxslar yotoqxonolari, diniy tashkilotlar, shuningdek, elektr energiyasidan aholi ehtiyojlari uchun foydalanadigan lokal qozonxonalarga maishiy iste'molchilarga belgilangan tarif qo'llaniladi.

3.19. Elektr energiyasini hisobga olish asboblari va elektr energiyasini hisobga olish asboblari bilan birgalikda foydalaniladigan o'lchov transformatorlarini boshqa joyga o'rnatish va almashtirish ta'minotchi korxonalar bilan kelishilgan holda amalga oshiriladi.

Iste'molchining aybi bilan elektr energiyasini hisobga olish priboriga zarar yetkazilgan (plombasi buzilsa, oynasi sinasa va boshqalar), elektr energiyasini hisobga olish priborini ulash sxemasi o'zgartirilgan, hisobga olish asbobining xotira bloki va uni dasturlashdan foydalanish tugmasiga (bo'lmasiga) tashqaridan ta'sir ko'rsatilgan, elektr energiyasini hisobga olish priboridan tashqari elektr qabul qilgichlarni ulash yoki energiya boshqa usulda o'g'irlangan hollarda, Ta'minotchi korxonaning vakolatli vakili belgilangan shakl bo'yicha qoidani buzish dalolatnomasini tuzadi. Ushbu dalolatnoma asosida Ta'minotchi korxonalar Iste'molchini elektr tarmog'idan uzib qo'yadi.

Hisobga olinmagan elektr energiyasi miqdorining qiymati Ta'minotchi korxonalar tomonidan ushbu Shartnomada ko'rsatilgan iste'molchining ish soatlari soni hisobga olingan holda elektr qabul qilgichlarning ulangan quvvati bo'yicha quyidagi holatlarda amalga oshiriladi:

elektr energiyasini hisobga olish pribori, o'lchov transformatorlarini ulash sxemalari o'zgartirilganda, hisobga olish asbobining xotira bloki va uni dasturlashdan foydalanish tugmasiga (bo'lmasiga) tashqaridan ta'sir ko'rsatilganda va hisobga olishni nazorat qilish asboblaridan tashqari elektr qabul qilgichlar ko'z bilan aniqlab bo'lmaydigan (aniqlash murakkab bo'lgan) yashirin yo'l bilan (yashirin elektr simlari, pereklyuchatellar montaj qilinishi va shu kabilar) ulanganda – elektr energiyani hisobga olishning nazorat asboblari oxirgi almashtirilgan yoki ulanish sxemalari tekshirilgan kundan boshlab, biroq da'vo muddatidan ortiq bo'lmagan muddatda;

elektr energiyasini hisobga olish priboriga iste'molchining aybi bilan zarar yetkazilganda (plombasi buzilishiga yo'l qo'yilgan, oynasi singan holatlar) yoki elektr energiyasi aylanib chiqishda ko'z bilan aniqlash mumkin bo'lgan boshqa usulda o'g'irlangan taqdirda – oxirgi marta aylanib chiqilgan kundan yoki elektron ko'rsatkichlar olingan kun boshlab, biroq da'vo muddatidan ortiq bo'lmagan muddatda amalga oshiriladi.

Hisobga olinmagan elektr energiyasi miqdori qiymatini hisob-kitob qilishda qoida buzish aniqlanishidan oldingi davr uchun amaldagi to'lovlar hisobga olingan holda, qayta hisob-kitob amalga oshirilayotgan vaqtidagi tarif qo'llaniladi. Bunda I tarif guruhidagi Iste'molchilar uchun o'g'irlik holatlarida hisobga olinmagan elektr energiyasi miqdorining qiymati yagona elektr energetikasi tizimining maksimal yuklanish soatlarida amal qiladigan tarif bo'yicha hisob-kitob qilinadi.

To'lov hujjatida xatolar yoki hisobga olish asboblari ko'rsatkichida noaniqliklar aniqlangan taqdirda (xatolik bilan ishlash holatlari yoki hisoblagich inson omili ta'sirsiz nosoz ishlash holatlarida) haqiqiy elektr energiya xajmi hisob-kitob qilinadi.

Elektr energiyasini hisobga olish Iste'molchining aybisiz vaqtinchalik buzilganda yetkazib berilgan elektr energiyasi uchun hisob-kitob Ta'minotchi korxonaning qarori bo'yicha, hisobga olish buzilishiga qadar bo'lgan oldingi hisob-kitob davridagi yoki hisobga olish tiklangandan keyingi davrdagi o'rtacha sutkalik sarf bo'yicha amalga oshiriladi.

Elektr energiyaning o'rtacha sutkalik sarfi bo'yicha hisob-kitob qilish davri bir oydan oshmasligi kerak va shu vaqt ichida hisobga olish tiklanishi zarur.

Agar, elektr energiyani hisobga olish priborini obyektiv sabablarga ko'ra, ko'rsatilgan muddatda (o'lchash transformatorining, hisobga olish priborining yo'qligi, o'tib bo'lmaydigan yo'llar va shu kabilar tufayli) tiklash imkoniyati bo'lmasa, iste'molchiga yetkazib berilgan elektr energiyasi uchun hisob-kitob qilish tartibi va hisobga olishni tiklash muddati iste'molchi va hududiy elektr tarmoqlari korxonasining o'zaro kelishuvi bilan belgilanadi.

Elektr energiyasidan foydalanishda Iste'molchi tomonidan yo'l qo'yilgan qoidabuzilishlar Ta'minotchi korxonada vakili va Iste'molchi tomonidan imzolangan ikki nusxadagi belgilangan shakl bo'yicha dalolatnoma bilan rasmiylashtiriladi, uning bir nusxasi Iste'molchiga beriladi va Ta'minotchi korxonada tomonidan ushbu Qoidalarni buzgan Iste'molchi elektr qurilmalari tarmoqdan uzib qo'yiladi.

Iste'molchi dalolatnomani imzolashni rad etgan taqdirda, qoida buzish dalolatnomasida iste'molchini tanishtirganlik to'g'risida belgi qo'yiladi.

3.20 Subiste'molchilar bilan shartnomalar to'g'ridan-to'g'ri rasmiylashtirilgan hollarda, iste'molchi va subiste'molchi o'rtasida ekspluatasion xarajatlar yoki boshqa sabablarga ko'ra o'zaro kelishmovchiliklar sodir bo'lganda, asosiy iste'molchi tomonidan subistemolchini elektr tarmoqdan ajratilgan holatlari uchun energiya ta'minot korxonasi javobgar hisoblanmaydi.

3.21 Subiste'molchilar bilan shartnomalar to'g'ridan-to'g'ri tuman ETK tomonidan rasmiylashtirilgan holatlarida, iste'molchi va subiste'molchi elektr tarmog'ida sodir bo'lgan baxtsiz hodisalar (yong'in, avariya holatlari, inson o'limi bilan bog'liq hodisalar va hokazolar) uchun energiya ta'minot korxonasi javobgar hisoblanmaydi.

IV. TOMONLARNING HUQUQ VA MAJBURIYATLARI

4.1. Iste'molchi quyidagi huquqlarga ega:

“Iste'molchi”ning elektr qurilmalarini “Ta'minotchi korxonada” elektr tarmoqlariga texnik shartlarga muvofiq o'rnatilgan tartibda ulash;

sifat ko'rsatkichlari davlat standartlariga muvofiq o'rnatilgan tartibda elektr energiyasini olish;

elektr energiyasi yetkazib berishning to'xtalishi yoki to'xtatib qo'yilishi sabablari to'g'risida belgilangan tartibda axborot olish;

“Ta'minotchi korxonada”ga iste'mol qiladigan elektr energiyasi hajmlarining o'zgartirilishi to'g'risida belgilangan tartibda takliflar kiritish. Bunda elektr energiyasining shartnomadagi hajmini o'zgartirish bo'yicha taklif mo'ljallanayotgan o'zgartirishdan 10 kun oldindan (joriy oy tugaguncha) berilishi kerak

elektr energiyasi to'liq hajmda yetkazib berilmasligi yoki sifat ko'rsatkichlari davlat standartlariga muvofiq bo'lmagan elektr energiyasi yetkazib berilishi oqibatida hududiy elektr tarmoqlari korxonasi yoki elektr ta'minoti korxonasi (aybdor tashkilot) tomonidan yetkazilgan zararlarni belgilangan tartibda qoplash;

Shartnomani qonun hujjatlariga muvofiq bir tomonlama tartibda bekor qilish;

Shartnoma bekor qilganda foydalanilmagan elektr energiyasi miqdori uchun to'langan mablag'ni qaytarilishini talab qilish;

Elektr energiyasi sababsiz yetkazib berilishi to'xtatilganda yetkazilgan zararni qoplashni talab qilish;

elektr ta'minoti shartnomasini tuzishda va bajarishda yuzaga kelayotgan nizolarni hal etish uchun sudga, monopoliyaga qarshi davlat organiga yoki bo'ysunuvi bo'yicha yuqori organga (mansabdor shaxsga) murojaat qilish.

“Iste'molchi” qonun hujjatlariga muvofiq boshqa huquqlarga ham ega.

4.2. “Iste'molchi” quyidagilarga majbur:

hududiy elektr tarmoqlari korxonasi tomonidan belgilangan elektr energiyasini iste'mol qilish rejimiga rioya etish;

foydalanilgan elektr energiyasi (quvvati) uchun o'z vaqtida haq to'lash;

ishlatilayotgan elektr qurilmalari, asboblari va asbob-uskunalarining zarur texnik holatini va iste'molchilarning elektr qurilmalarini ekspluatatsiya qilishda xavfsizlik texnikasi qoidalariga rioya qilinishini ta'minlash, hududiy elektr tarmoqlari korxonasi yoki elektr ta'minoti korxonasi elektr asbob-uskunalarining nosozligi to'g'risida xabar qilish;

elektr energiyasidan oqilona foydalanish chora-tadbirlarini amalga oshirish;

“O'zenergoinspeksiya”ning yozma ko'rsatmalarini o'z vaqtida bajarish;

Elektr qurilmalarining tuzilishi qoidalariga talablariga rioya etish;

o'rnatilgan tartibda hududiy elektr tarmoqlari korxonasi vakiliga elektr energiyasini hisobga olish asboblari ko'rishiga imkon berish;

yil mobaynida yangidan ishga tushiriladigan elektr qurilmalaridan foydalanish boshlanishidan kamida bir oy oldin elektr energiyasining zarur miqdori uchun hududiy elektr tarmoqlari korxonasi buyurtmanoma berish;

kelgusi yil uchun elektr energiyasiga bo'lgan ehtiyojni aniqlashda elektr energiyasini elektr tarmoqlaridan uzatishda, ishlab chiqariladigan maxsulotning (ishlar turlarining) texnologik jarayoni ishlab chiqarish ehtiyojlariga, ishlab chiqarish binolari va ma'muriy binolarni yoritish, isitish, shamollatish uchun elektr energiya sarfini, shuningdek, ushbu elektr tarmoqlariga ulangan subiste'molchilarning ehtiyojini hisobga olish.

Iste'molchi tomonidan hisobga olish priborni EHNAT tizimida muqobil (soz holda) ishlashiga to'sqinlik qilishi amaldagi Qonun va boshqa me'yoriy huquqiy hujjatlarga asosan javobgar bo'lishiga sabab bo'ladi.

Shuningdek, ulangan quvvati 5 MVt va undan ortiq bo'lgan “Iste'molchi” “Ta'minotchi korxonasi”ning talabiga ko'ra quyidagilarni hisobga olishi va bu haqida xabar berishi shart:

iste'mol qilayotgan quvvatning har sutkalik, har oylik sarfi va amaldagi miqdori;

yagona elektr energetika tizimining eng ko'p va eng kam yuklamali davrlarida reaktiv energiya va quvvatning har sutkalik sarfi;

yagona elektr energetika tizimining eng ko'p yuklamasining o'tish davrida aktiv energiya (quvvat)ning har 30 daqiqadagi sarfi.

Ulangan quvvati 250 kVA va undan ortiq bo'lgan iste'molchilar yuqorida ko'rsatilgan majburiyatlar bilan birgalikda quyidagilarga majbur:

mahsulot birligini ishlab chiqarish (ishlarni amalga oshirish) uchun elektr energiyasi sarfining texnik va iqtisodiy jihatdan asoslangan ilg'or normalari ishlab chiqish - umumiy ishlab chiqarish va texnologik; yakka tartibdagi va guruh bo'yicha; yillik, choraklik va oylik - ularni ishlab chiqarishni tashkil etish texnologiyasi takomillashtirilishi (o'zgartirilishi) va yangi texnika joriy etilishiga qarab qayta ko'rib chiqish;

korxonasi bo'yicha, shu jumladan ko'p energiya sarflaydigan uskunalar, sexlar va iste'molchilar guruhlari bo'yicha elektr energiyasi balanslarini tuzish hamda ular asosida ishlab chiqarish jarayonlarida elektr energiyasidan foydalanish samaradorligini tahlil qilish, elektr energiyasining samarasiz sarflanishi va isrof bo'lishini aniqlash, ularni kamaytirish va bartaraf etish bo'yicha chora-tadbirlarni ishlab chiqish va amalga oshirish;

kelgusi davr uchun elektr energiyasiga bo'lgan ehtiyojni va elektr tarmoqlarining energiya o'tkazish qobiliyatini oshirish, elektr ta'minoti sxemalarini takomillashtirish zaruriyatini aniqlash maqsadida (mahsulot ishlab chiqarishning, bajariladigan ish turlarining mo'ljallanayotgan prognoz hajmlaridan va elektr energiyasi sarfi me'yorlaridan kelib chiqib, ularni kamaytirish va elektr energiyasini tejashni hisobga olgan holda) elektr energiyasining bir yil va kelgusi davr uchun balanslarini tuzish;

mahsulot (ishlar) birligiga elektr energiyasi sarfining tasdiqlangan me'yorlariga rioya qilish va ularni kamaytirish bo'yicha belgilangan tadbirlarning bajarilishini ta'minlash;

elektr energiyasini tejash bo'yicha (yillik va uzoq istiqbol uchun) tashkiliy-texnik tadbirlarni ishlab chiqish va amalga oshirish.

"Iste'molchi" "Ta'minotchi korxonada" tomonidan belgilangan energiya iste'molini cheklash jadvalini bajarishi shart.

"Iste'molchi" qonun hujjatlariga muvofiq boshqa majburiyatlarga ham ega.

4.3. "Ta'minotchi korxonada" quyidagi huquqlarga ega:

iste'molchilardan elektr ta'minoti shartnomasida belgilangan majburiyatlarni tegishli darajada bajarishni talab etish;

iste'molchilar tomonidan elektr ta'minoti shartnomasi shartlari bajarilmasligi yoki buzilishi oqibatida unga yetkazilgan zararining belgilangan tartibda qoplanishi;

avariya rejimida iste'molchilarni elektr tarmoqlaridan uzish (o'chirish);

EHNATga ulangan va oldindan to'langan mablag' tugagandan so'ng elektr energiyasi uchun oldindan to'lovni amalga oshirish qurilmasiga ega hisobga olish asbob mavjud bo'lgan iste'molchilarni uzish. Bunda uzilgandan so'ng iste'molchining ko'rish mumkin bo'lgan zarari uchun "Ta'minotchi korxonada" javobgar bo'lmaydi.

Mazkur Qoidalar va boshqa normativ-huquqiy hujjatlarda nazarda tutilgan holatlarda iste'molchilarni elektr tarmoqlaridan uzish oqibatlari uchun javobgar bo'lmaydi.

"Ta'minotchi korxonada" qonunchilikda belgilangan boshqa huquqlarga ham ega bo'lishi mumkin.

4.4. "Ta'minotchi korxonada" quyidagilarga majbur:

"Iste'molchi"ga elektr energiyasini elektr tarmog'i orqali elektr tarmoqlarining balans bo'yicha mansublik bo'linish chegarasigacha shartnomada ko'rsatilgan xajmda muntazam yetkazib berish;

uskunalar, elektr uzatish liniyalarini, hisobga olish priborlaridan foydalanish, ularga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash, shuningdek, o'z elektr xo'jaligi obyektlaridagi nosozliklarni bartaraf qilish;

elektr tarmog'i ho'jaligi obyektlarini rejali ta'mirlanishi tufayli elektr energiyasi bilan ta'minlashdagi mumkin bo'lgan uzilishlar to'g'risida kamida 3 kun oldin ogohlantirish;

"Iste'molchi"ni elektr energiyasini yetkazib berilishi to'xtatilishi va to'xtatilish sabablari to'g'risida xabardor qilish (Iste'molchi mas'ul xodimlarini uyali aloqa vositasi orqali (telefonogramma), ovozli xabar, telegram xabarnoma, SMS xabar orqali, internet sayt tarmoqlari orqali yoki yozma tarzda);

kiritilayotgan cheklashlar to'g'risida, cheklashlarni xajmi va vaqti ko'rsatilgan holda "Iste'molchiga" oldindan xabar berish;

elektr energiyasi to'liq yetkazib berilmaganligi yoki elektr ta'minotidagi boshqa buzilishlar to'g'risidagi "Iste'molchi"ning arizasini, ariza olingan kundan boshlab 10 kundan kechiktirmay ko'rib chiqish, "Elektr energiyasidan foydalanish Qoidalari"ga muvofiq bartaraf etish va batafsil javob yuborish;

"Iste'molchi"ga o'rnatilgan tartibda yetkazib berilgan energiya hisobini yuritish;

"Iste'molchi"ning belgilangan tartibda kiritilgan takliflariga muvofiq besh kun muddatda elektr energiyasining oylik shartnomaviy hajmiga o'zgartirishlar kiritish, elektr energiyasining oylik shartnomaviy miqdorini ko'paytirish (kamaytirish) mumkin bo'lmagan taqdirda - bu haqida, rad etish sababini ko'rsatgan holda, iste'molchiga xabar qilish;

"Iste'molchi"da o'rnatilgan hisobga olish priborlarini almashtirish va o'rnatish, plombalashni ta'minlash;

davlat standartiga muvofiq bo'lgan elektr energiyasini yetkazib berish.

iste'molchining sarflagan elektr energiyasi uchun qarzi vujudga kelganda qarzni besh kun muddatda to'lash zarurligi to'g'risida xabardor qilish (EHNATga ulangan iste'molchilar bundan mustasno);

Ta'minotchi korxonaga qonunchilikka muvofiq boshqa majburiyatlarga ham ega.

V. TOMONLARNING JAVOBGARLIGI

5.1. Elektr ta'minoti shartnomasi bo'yicha taraflar O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan tartibda javobgar bo'ladi shuningdek, shartnoma shartlari bajarilmagan yoki tegishli tarzda bajarilmagan hollarda, "Ta'minotchi korxonaga" buning natijasida yetkazilgan haqiqiy zararni qoplashga, "Iste'molchi" esa yetkazilgan haqiqiy zararni qoplashga majbur.

5.2. "Ta'minotchi korxonaga" "Iste'molchi" oldida moddiy javobgar bo'lmaydi agar:

"Iste'molchi" elektr energiyasi iste'molining belgilangan rejimiga rioya qilmay, elektr energiyasi iste'moli yoki quvvatining shartnomaviy miqdoridan oshib ketishiga yo'l qo'yganda, "Ta'minotchi korxonaga" tomonidan belgilangan elektr energiyasi cheklash jadvali bajarmagani tufayli past sifatli elektr energiyasi yetkazib berilganligi uchun;

zaxira manbai avtomatik ishga tushganda, avtomatik qayta ulash va avtomatik tarzda chastotani sozlash bilan bog'lik o'chirishlar vaqtida elektr energiyasini yetkazib berish borasidagi tanaffuslar uchun;

elektr energiyasi ishlab chiqaruvchilar (IES, GES) va uni magistral tarmoq orqali yetkazib beruvchi (MET) korxonalar tomonidan elektr ta'minotida uzilishlar bo'lganda.

5.3. Tomonlar ularning xohish va harakatlariga bog'liq bo'lmagan tabiiy ofatlar yoki ijtimoiy-iqtisodiy vaziyatlar sababli ushbu sharoitlarda qaytarib bo'lmaydigan va oldindan bilib bo'lmaydigan favqulodda holatlarni o'z ichiga olgan yengib bo'lmas kuch (fors-major) oqibatida o'z zimmasiga olingan majburiyatlarni bajara olmasa, tomonlardan hech biri o'z majburiyatlarini to'liq yoki qisman bajarmagani uchun javob bermaydi.

5.4. Mazkur shartnomani bajarish jarayonida yuzaga keladigan barcha kelishmovchilik va nizolar muzokara o'tkazish orqali hal qilinadi. Kelishmovchiliklarni muzokara o'tkazish orqali hal qilishning iloji bo'lmaganda, ular qonunchilikda belgilangan tartibda hal qilinadi.

VI. KORRUPSIYAGA QARSHI SHARTLASHUV

6. Ushbu shartnomaning har bir tomoni o'ziga nisbatan qo'llaniladigan barcha, shu jumladan O'zbekiston Respublikasi amaldagi qonunchilik va normativ hujjatlaridagi Korrupsiyaga qarshi tegishli shartlar va talablarni tushunishi haqida bir-birini ishoniradi va ularga amal qilishini kafolatlaydi. Iste'molchi ushbu shartnoma amalda bo'lgan butun davr mobaynida u (shuningdek uning mansabdor shaxslari, direktori, xodimlari, agentlari va boshqa vakillari) Ta'minotchi korxonaning manfaatlarida uning agenti yoki vakili sifatida harakat qilib, Ta'minotchi korxonaning hamda O'zbekiston Respublikasi amaldagi qonunchilik va normativ hujjatlarining Korrupsiyaga qarshi tegishli shartlari va talablariga qat'iy rioya etish majburiyatini oladi.

VII. YAKUNIY SHARTLAR

7.1. Shartnoma 2022 yil 31 dekabr gacha bo'lgan muddatga tuziladi.

Shartnomaning amal qilish muddati tugaganda, tomonlardan biri uni uzaytirish yoki bekor qilish bo'yicha ariza bermagan bo'lsa, shartnoma keyingi har bir yilga uzaytirilgan hisoblanadi (Byudjet tashkilotlari bundan mustasno). Ariza ushbu Shartnomaning amal qilish muddati tugashidan bir oy oldin taqdim etilishi lozim.

7.2. Mazkur shartnoma bir xil yuridik kuchga ega bo'lgan va tomonlarning har birida saqlanayotgan ikki (Byudjet tashkilotlari uchun uch) nusxada tuzilgan. Shartnomaning ilovalari uning ajralmas qismi hisoblanadi.

TA'MINOTCHI KORXONA:

Pochta manzili M. Yuzvok T-104, Kudrati-13A

Hisobraqami 22636000800126958501

Bank kodi (MFO) 00424 STIR (INN) 201052 990

QQS to'lovchining kodi _____

Telefonlar: (71) 267-57-40 Faks: _____

Statistik kodlar:

DBIBT (SOOGU) _____

MHOBT (SOATO) _____

Iste'molchi:

Direktor

I.I. Sodikov

M.O., imzo, lavozimi, F.I.Sh.

Ta'minotchi korxonasi:

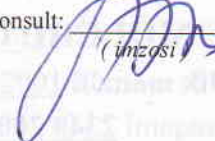
M.O., imzo, lavozimi, F.I.Sh.

YURISTKONSULT HULOSASI:

Mazkur elektr energiyadan foydalanish shartnomasi 06-0035 yuristkonsult Diyobek

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018 yil 12 yanvardagi 22-sonli qarori talablariga muvofiq tuzilgan. Tomonlar o'rtasida mazkur shartnomani tuzish uchun O'zbekiston Respublikasining qonunchilik talablari moniylik qilmaydi. Shartnoma ishtirokchilarining xuquq va majburiyatlari O'zbekiston Respublikasining Fuqarolik kodeksi va "Xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatining shartnomaviy xuquqiy bazasi to'g'risida"gi qonuni talablariga javob beradi. Shartnoma shartlari yuzasidan kelib chiqishi mumkin bo'lgan javobgarlik masalasi tomonlar o'rtasida qonuniy kelishilgan. Shartnoma yuzasidan shartnoma ishtirokchilari o'rtasidagi nizolarni hal qilish tartibi belgilangan.

Yuristkonsult:
(imzosi)

Yetkazib beriladigan energiya hajmi

1. Tarif guruhi II
2. Faoliyat turi Ilmiy tadqiqot instituti
3. Iste'molchi elektr qurilmalarining ulangan quvvati: T-1 4000, T-2 32000 kVA (kVt)
4. Texnik shart raqami _____, sanasi _____
Texnik shart bo'yicha ruxsat berilgan quvvati _____ kVt
5. Elektr ta'minoti ishonchliligi bo'yicha toifasi (loyiha bo'yicha) _____
Elektr ta'minoti ishonchliligi bo'yicha toifasi (amalda) II
6. Hisob-kitob turi: 1 stavka -
tarif turi: tabaqalashtirilgan, bir stavkali yoki axoliga tenglashtirilgan (keraklisi yozilsin)
7. Mahalla nomi Yuzovden maxazasi

Oylar	Energiya hajmi	
	Aktiv energiya shartnomaviy miqdori ming. kVt*soat	Reaktiv energiyaning iqtisodiy miqdori ming. kVar*soat
Yanvar	400,000	
Fevral	400,000	
Mart	400,000	
Aprel		
May		
Iyun		
Iyul		
Avgust		
Sentyabr		
Oktyabr		
Noyabr		
Dekabr		
Yil, jami	1 200 000	

Ish soat va kunlari: 8 soat, 22 kun

Umumiy yuklamaga nisbatan smenalar bo'yicha yuklanish % hisobida I 100, II 50, III 10

Iste'molchi

_____
Direktor
I.I. Sodikov

M.O' (Imzo, F.I.Sh., sana)

Ta'minotchi korxonona

_____
M.O' (Imzo, F.I.Sh., sana)

M.O' (Imzo, F.I.Sh., sana)

Elektr ta'minotining shartnomasiga
2 - ilova

Energiyani hisobga olish priborlari o'rnatilgan joylar va ularning tavsiflari

"Iste'molchi"ning (subiste'molchining) hisobga olish pribori o'rnatilgan joylar, turi va kuchlanish toifasi (kV) ko'rsatilgan holda	Hisobga olish pribori turi (aktiv), (nominal toki)	Hisobga olish pribori raqami	Hisobga olish pribori klemma qopqog'idagi plombaning raqami	O'lchov transformator- larining transformasiya koeffitsiyenti		Hisob-kitob koeffitsiyenti	Xisobga olish piboriningsh artnoma tuzilgan kundagi ko'rsatkichlar i, hisoblagich ko'rsatkichi	Tarif turi so'm/ 1 kVt.s.
				Tok	Kuchla- nish			
Yach№1 T-1 P/s 35/6 kV O'zRFA YaFI	SE-6850 m	0072600240 00050	0161992 TV-0028120 TV-0028122	600/5	6000/100	7200		
Yach№1 T-1 P/s 35/6 kV O'zRFA YaFI	SE-6850 m	0072600240 00051	0161992 TV-0028120 TV-0028122	600/5	6000/100	7200		
Chegirib tashlanadigan elektr hisoblagichlar								
ZRU-6kV Yach№12 P/s 35/6 kV Axoli shaharchasi	DSS 531	1116065001	№7	150/5	6000/100	1800		
ZRU-6kV Yach№2 P/s 35/6 kV Axoli shaharchasi	DSS 531	1116065015	№7	150/5	6000/100	1800		
ZRU-6kV Yach№8 P/s 35/6 kV Axoli shaharchasi	DSS 531	1116065006	№7	75/5	6000/100	900		
ZRU-6kV Yach№19 P/s 35/6 kV Axoli shaharchasi	DSS 531	1116065066	№7	75/5	6000/100	900		
ZRU-6kV Yach№10 P/s 35/6 kV GP "Radiopreparat"	SE-68050 m	000060	0152359 0152306 0152330	100/5	6000/100	1200		
ZRU-6kV Yach№22 P/s 35/6 kV GP "Radiopreparat"	SE-68050 m	000061	0152315 0152353 0152312	100/5	6000/100	1200		
ZRU-6kV Yach№22 P/s 35/6 kV "Ishlab chqarish"	SE-303	0092110914 6265	TSHIEK 19451 19492	50/5	6000/100	600		
TP-8 RU-0,4 Kv KBsOZ	SE-303	0093520320 00069	0152351 0152376 0152369	200/5	-	40		
ZRU-6kV Yach№5 P/s 35/6 kV MchJ "Tezlatgich"	SE-303	0000375	0161985 0160937 0161976	300/5	6000/100	3600		
ZRU-6kV Yach№14 P/s 35/6 kV MchJ "Tezlatgich"	SE-303	0000410	0161995 0161977 0161925	300/5	6000/100	3600		

Imzolar:

Iste'molchi:

Direktor

I.I. Sodikov

M.O'.

(Imzo)

Ta'minotchi korxonona:

M.O'.

(Imzo)

Elektr ta'minotining shartnomasiga
2a – ilova

Hisoblagich raqami №00726002400050			
Faza	O'lchov ko'effitsiyenti	davlat raqamlari	plomba raqamlari
"A"	7200	№007260024000 050	0161992 TV-0028120 TV-0028122
"B"			
"C"			

hisoblagich raqami № №00726002400051			
	O'lchov ko'effitsiyenti	davlat raqamlari	plomba raqamlari
"A"	7200	№0072600240000 51	0161996 TV-0028118 TV-0028123
"B"			
"C"			

hisoblagich raqami №			
	O'lchov ko'effitsiyenti	davlat raqamlari	plomba raqamlari
"A"			
"B"			
"C"			

hisoblagich raqami			
	O'lchov ko'effitsiyenti	davlat raqamlari	plomba raqami
"A"			
"B"			
"C"			

hisoblagich raqami			
	O'lchov ko'effitsiyenti	davlat raqamlari	plomba raqami
"A"			
"B"			
"C"			

hisoblagich raqami №			
	O'lchov ko'effitsiyenti	davlat raqamlari	plomba raqami
"A"			
"B"			
"C"			

hisoblagich raqami №			
Faza	O'lchov ko'effitsiyenti	davlat raqamlari	plomba raqamlari
"A"			
"B"			
"C"			

hisoblagich raqami №			
	O'lchov ko'effitsiyenti	davlat raqamlari	plomba raqamlari
"A"			
"B"			
"C"			

hisoblagich raqami			
	O'lchov ko'effitsiyenti	davlat raqamlari	plomba raqami
"A"			
"B"			
"C"			

hisoblagich raqami			
	O'lchov ko'effitsiyenti	davlat raqamlari	plomba raqami
"A"			
"B"			
"C"			

№	Kuchlanish transformatori		Plomba raqamlari		
	O'lchov ko'effitsiyenti	davlat raqamlari	Ajratgichga o'rnatilgan	Avtomatga o'rnatilgan	BI9 ga o'rnatilgan
1					
2					
3					

Iste'molchi:

Direktor I.I. Sodikov

M.O' (Imzo)

Ta'minotchi korxonasi:

M.O' (Imzo)

**Tomonlar elektr tarmoqlarining balans mansubligi
va ekspluatasiya qilish bo'yicha mas'ullik chegarasi
DALOLATNOMASI**

Izoh: Xar bir elektr energiyasi hisobga olish pribori uchun alohida 3 va 4-ilovalar tuziladi.
Hisobga olish pribori davlat raqami _____ tok transformatori _____ kuchlanish
transformatori _____ jami koefitsiyent _____ ulangan quvvati _____ kVt
Hisobga olish pribori o'rnatilgan joy (manzil) _____

1. "Iste'molchi"ning balansida quyidagi elektr qurilmalar mavjud:

a) havo elektr tarmog'i A-3x95 mm² e-2, M-3x50 mm² e-2

b) kabel elektr tarmog'i _____

v) podstansiyalar, transformator podstansiyalari TP raqami _____, _____ 35/6 kVA
T-1 4000 kV 35/6 kV, T-2 3200 kV 35/6 kV

2. "Iste'molchi" va "Ta'minotchi korxonada" o'rtasidagi elektr tarmoqlarning balans bo'yicha mansublik chegarasi 35/6 kV NIM stansiyaning qabul qiluvchi portalidan tortib turuvchi shodaning tortib turuvchi qisqichida

3. Ulardan quyidagilarga:

a) Tortib turuvchi qisqichidan boshlab 35/6 kV NIM stansiyaning yuqori va past kuchlanishli elektr qurilmalariga amalga oshiradi. xizmat ko'rsatish "Iste'molchi" xodimlari tomonidan,

b) _____

"Iste'molchi" bilan tuzilgan "Texnik xizmat ko'rsatish" № _____ sana _____ y. shartnomasi asosida _____ tomonidan xizmat ko'rsatiladi.

4. Elektr qurilmalarning holati va ularga xizmat ko'rsatish bo'yicha javobgarlik chegarasi quyidagicha belgilandi: _____

Vakillar:

Iste'molchi

(imzo)
M.O'.

Ta'minotchi korxonada

M.O'.

Direktor I.I. Sodikov

(F.I.Sh.)

(F.I.Sh.)

Energiyani yo'qolishlarini aniqlash bo'yicha DALOLATNOMA

Energiya hisobga olish priborlari elektr tarmoqlarining balans bo'yicha mansublik chegarasida o'rnatilmaganda, elektr tarmoqlarining balans bo'yicha mansubligi chegarasi hisobga olingan holda mansublik chegarasidan xisobga olish pribori o'rnatilgan joygacha bo'lgan qismi hisoblash yo'li bilan aniqlanadi va quyidagilarga xisoblanadi:

a) Quvvati _____ kVA bo'lgan transformatorlardagi oylik aktiv energiyaning yo'qolishlari _____ kVt.soat yoki 2,5 %, reaktiv energiya yo'qolishlari _____ kVAr.soat yoki _____ % tashkil etadi;

b) Iste'molchining kabel liniyalaridagi har oylik energiyani yo'qotish:

Uzunligi _____ m;

Kesim yuzasi _____ mm²;

Rusumi _____ ;

Kuchlanishi _____ kV bo'lsa, _____ kVt.soatni, yoki _____ % tashkil etadi;

v) Iste'molchining havo liniyalaridagi har oylik energiya yo'qolishlari:

Uzunligi e-4 m;

Kesim yuzasi 3x50, 3x95 mm²;

Rusumi M, A ;

Kuchlanishi _____ kV bo'lsa, _____ kVt.soatni, yoki 1 % tashkil etadi.

Energiyani har oyda jami yo'qotishlar hajmi hisob davridagi energiya sarfining _____ foizini tashkil etadi.

Ushbu Shartnomaning 3.8 bandiga asosan yuqorida ko'rsatilgan energiya yo'qolishlari Iste'molchining xar hisob-kitob davri uchun, hisob-kitob davridagi amaldagi energiya iste'molidan kelib chiqib foiz hisobida yoki taraflarning kelishuvi asosida aniq qiymatlar ko'rinishida xisob-kitob qilinadi.

Imzolar:

Iste'molchi:

Direktor I.I. Sodikov

M.O'. (Imzo)

Ta'minotchi korxonasi:

M.O'. (Imzo)

1. Kompensasiya qurilmalarining belgilangan quvvati

T/r №	Kompensasiya qurilmalarining turlari	Quvvati	Ulanish vaqti		Jami
			Ertalab	Kechqurun	
1.	Kondensatorlar, kVAr 1000 Vgacha 1000 Vdan yuqori, jumladan:	1-dona 320 kV			
1.1.	Avtomatik boshqariladigan: 1000 Vgacha 1000 Vdan yuqori,				
1.2.	Qo'lda boshqariladigan: 1000 Vgacha 1000 Vdan yuqori,				
2.	Sinxron dvigatellar - (SD), kVt				
3.	SDning reaktiv quvvati, kVar (SDning o'rnatilgan quvvatining 30 foizi, kVt)				
4.	Jami (1b.+3b.) kVAr: 1000 Vgacha 1000 Vdan yuqori.				

IZOH: avtorejimda ishlaydigan kondensator qurilmalari bilan jihozlangan tashkilotlar ulanish vaqtlarini to'ldirishi shart emas.

2. Reaktiv energiyaning iqtisodiy miqdori

Reaktiv energiyaning har bir hisobot davri uchun iqtisodiy qiymati, ushbu Shartnomada ko'rsatilgan va o'rnatilgan tartibda aniqlanadigan quvvat koeffitsiyentining optimal miqdori hisobga olinib, ushbu davr uchun aktiv energiyaning shartnomadagi miqdoridan kelib chiqqan holda aniqlanadi.

Hisobot davrining yakuni bo'yicha reaktiv energiya iqtisodiy qiymatining amaldagi miqdori iste'mol qilingan aktiv energiya va quvvat koeffitsiyentining shartnomaviy miqdoridan kelib chiqqan holda aniqlanadi.

Tarifga ustama qo'shilgan qiymat solig'i hisobga olinmagan holda faol energiyaning amaldagi tarifi bo'yicha:

5% - reaktiv energiyaning iqtisodiy qiymat doirasida foydalanilganda, bu amalda iste'mol qilingan aktiv energiya va quvvat koeffitsiyentining shartnomaviy miqdoridan kelib chiqqan holda aniqlanadi;

10% - reaktiv energiyaning iqtisodiy qiymat miqdoridan ortiq foydalanilganda, bu amalda iste'mol qilingan aktiv energiya va quvvat koeffitsiyentining shartnomaviy miqdoridan kelib chiqqan holda aniqlanadi;

Reaktiv energiya kompensatsiyasi uchun elektr energiyasi tarifiga ustamalar jarima sanksiyasi xisoblanmaydi va elektr ta'minoti shartnomasiga asosan undiriladi.

Reaktiv energiya o'rni yetarlicha to'ldirilmasligi hisobiga quvvat koeffitsiyentining normativ qiymati Iste'molchi tomonidan qo'llab-quvvatlanmasligi aniqlanganda, hududiy elektr tarmoqlari korxonasi tomonidan qonun hujjatlarida belgilangan tartibda aktiv elektr energiya yo'qolishi qiymatining texnik-iqtisodiy hisob-kitoblari amalga oshiriladi, shuningdek, quvvat koeffitsiyenti ko'rsatkichlari belgilangan normativlarga nisbatan pasaytirilganligi uchun Iste'molchilardan qo'shimcha mablag'lar undiriladi.

Bunda xisob-kitoblar va qo'shimcha mablag'ni undirish xisob-kitob davrida Shartnomada ko'rsatilganiga nisbatan Iste'molchi tomonidan quvvat koeffitsiyentining amaldagi qiymatini pasaytirishga yo'l qo'yilganligi to'g'risida "O'zenergoinspeksiya"ning tasdiqlovi bo'lganda amalga oshiriladi.

Tarif chegirmalar iste'molchi yagona elektr tizimi tarmog'ida elektr tarmog'ining katta yuklamali soatlarida reaktiv energiya hosil qilganda va elektr tarmog'ining kichik yuklamali soatlarida energiya tizimi tarmog'idan reaktiv energiya iste'mol qilinganda, agar Iste'molchining bunday rejimida ishlash zarurati Shartnomada ko'rsatilgan bo'lsa, taqdim etiladi.

Chegirma qo'shilgan qiymat solig'i hisobga olinmagan holda aktiv energiya uchun amaldagi tarifning 15% miqdorida belgilanadi.

Iste'molchi:

Direktor I.I. Sodikov
(Imzo)

Ta'minotchi korxonona:

(Imzo)

**Avariya va texnologik bronni aniqlash bo'yicha
DALOLATNOMA**

Iste'molchining _____

_____ ishtirokida tuzildi.

Yagona elektr energetikasi tizimida uzoq muddatli yoki qisqa muddatli quvvat tanqisligi yuzaga kelganda Iste'molchi quyidagilarni bajarishi kerak:

1. Uskuna yuklamasini texnologik bron darajasigacha pasaytirish:

T/r №	Texnologik broniga taalluqli sexlar va agregatlar nomi*	Ishda qoldirilgan yuklamalar quvvati (kVt)	Izoh
1.	Qozonxona (kuzgi-qishki mavsum)	400	
2.	Tex va kriogen bino	600	
3.	Fiz.bino	170	
4.	VVR-SM atom reaktori	700	

Jami: _____ kVt

*a) Barcha sexlar va agregatlar zudlik bilan o'chiriladi. O'chirilishi yaroqsiz mahsulot ishlab chiqarilishi, uskunaning buzilishi, portlash, yong'in, zaharlanish va boshqa baxtsiz hodisalarga olib keluvchi sexlar va agregatlar bundan mustasno.

b) Texnologik broniga shuningdek avariya broniga taalluqli sexlar va agregatlar ham kiradi (2-bandga qarang.)

Texnologik bronni cheklash bosqichlari:

I bosqich _____ kVt

II bosqich _____ kVt

III bosqich _____ kVt

IV bosqich _____ kVt

2. _____ o'tganidan keyin sexlar va agregatlar avariya bron darajasigacha uzib quyiladi.

T/r №	Avariya broniga taalluqli sexlar va agregatlar nomi*	Ishda qoldirilgan yuklamalar quvvati (kVt)	Izoh
1.	Avar.osv i signalizasiya	60	
2.	Qozonxona (kuzgi-qishki mavsum)	400	
3.	Tex.bino, Fiz.bino, Uskoritel U 003	770	
4.	VVR-SM atom reaktori	700	

Jami: _____ kVt

* a) O'chirilishi suv ta'minoti, aloqa vositalari ishining to'xtashiga, isitish tizimining muzlab qolishiga olib keluvchi sexlar va agregatlar, hamda qo'riqlash yoritgichlari elektr tarmog'idan uzilmagan holda qoldiriladi.

b) Yong'inga qarshi zaxira nasoslar va boshqa yong'inga qarshi agregatlar avariya broniga kirmaydi (ushbu agregatlar, zaruratga qarab, oldindan Ta'minotchi korxonasi bilan kelishilgan holda ro'yxatga kiritilishi mumkin).

Imzolar:

Iste'molchi:

Direktor _____ I.I. Sodikov
M.O'. _____ (Imzo)

Ta'minotchi korxonasi:

M.O'. _____ (Imzo)